

Novadpētniecības izstāde

Barikādēm 35

Foto: Imants Prēdelis
Avots: enciklopedija.lv

Barikāžu atceres diena – 20. janvāris

Katru gadu janvārī Latvijā tiek pieminētas 1991. gada barikādes un tie, kuri nevardarbīgā, bet apņēmīgā veidā aizstāvēja savas valsts atkal plaukstošo neatkarību, pretojoties PSRS varas iestāžu centieniem pārņemt kontroli pār politiski nozīmīgiem objektiem Latvijā. 2026. gadā aprit 35 gadi kopš vēsturiskajiem barikāžu notikumiem.

Foto: Ilgvars Gradovskis
Foto no 1991. gada barikāžu muzeja
krājuma.

Barikāžu nozīme

1991. gada barikādes ir daļa no Latvijas neatkarības atjaunošanas. 1991. gada barikāžu cēloņi ir divi – Latvijas tautas vēlme pēc neatkarīgas un demokrātiskas valsts un PSRS augstākās vadības vēlme saglabāt autoritāru varu pār Otrā pasaules kara laikā okupētajām teritorijām.

Informācija no: enciklopedija.lv

Foto: Adrians Ghibaudo
Foto no Latvijas Kara muzeja krājuma

lemesli barikāžu izveides sākšanai tieši 1991. gada 13. janvārī bija 1990. gada nogalē pieaugušais saspīlējums starp demokrātiski noskaņoto tautu, LR varas struktūrām un PSRS kontrolētajām iestādēm, OMON un armijas vienībām, kā arī Padomju armijas asiņainais uzbrukums civiliedzīvotājiem pie Viļņas televīzijas torņa naktī uz 13. janvāri, kas parādīja, ka tautas manifestācija bez fiziskiem šķēršļiem bruņutehnikai var tikt samērā ātri brutāli izklīdināta.

Informācija no: enciklopedija.lv

Foto: Uldis Briedis
Avots: enciklopedija.lv

No 13. līdz 27. janvārim Latvijas iedzīvotāji apsargāja AP un Ministru padomes ēkas, Latvijas Radio namu Vecrīgā, Latvijas Valsts radio un televīzijas centru Zaķusalā, Rīgas telefona un telegrāfa centrāles ēkas Rīgā, Rīgas tiltus, kā arī pastu un raidstaciju Kuldīgā, Ulbrokas radiotorni un vairākus objektus Liepājā – pilsētas domi, pastu, televīzijas torni un LTF mītņi.

Informācija no:
enciklopedija.lv

Foto no timenote.info

Barikāžu piemiņa Mārupē

1991.gadā, barikāžu laikā, Roberts Mūrnieks strādāja par LR Satiksmes ministrijas šoferi.

Tā gada 16.janvārī, braucot automašīnā dienesta uzdevumā, pie Vecmīlgrāvja tilta barikādēm, ar šāvienu galvā viņu nāvīgi ievainoja Latvijas neatkarībai naidīgās PSRS Iekšlietu ministrijas speciālo uzdevumu milicijas vienības OMON kaujinieki. Viņu bāzes nometne bija netālu no tilta Vecmīlgrāvī, tādēļ tilta tuvumā esošo barikāžu smago transportu omonieši centās iespējami daudz sabojāt, biedēja barikāžu aizstāvjus un centās kontrolēt garām braucošo transportu. Mūrnieks miris 1991. gada 16. janvārī Rīgas 1.slimnīcā. Roberts Mūrnieks bija pirmais OMON upuris Latvijā.

Informācija no: marupe.lv

Foto: Roberts Ķipurs
Avots : latvijaspeminekli.lv

17.janvārī LR Augstākā Padome izteica līdzjūtību Roberta Mūrnieka piederīgajiem sakarā ar viņa nogalināšanu un izveidoja komisiju viņa bērņu organizēšanai. Roberts Mūrnieks apbedīts 1991.gada 19.janvārī Mārupes kapos. Viņa bērēs bija pulcējies liels skaits ļaužu, par to vēstīja nozīmīgākie pasaules masu saziņas līdzekļi, sekojot barikāžu notikumiem Latvijā.

2010.gadā, par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts neatkarības aizstāvēšanā, Robertu Mūrnieku pēc nāves apbalvoja ar Viestura ordeni un atzina par Viestura ordeņa lielkrusta komandieri.

2023. gada ziemā pie Roberta Mūrnieka kapa vietas uzstādīta piemiņas plāksnīte.

Ik gadu 16. janvārī Mārupes kapos ar piemiņas brīdi tiek godināts Roberts Mūrnieks.

Informācija no: marupe.lv

Dzirnavu iela pie
Tālsatiksmes telefonu
centrāles. 1991. gada janvāris

Foto: Andris Eglītis

Avots: rigamuz.lv

Foto: Boris Koļešņikovs / A.F.I.
No Latvijas fotoaģentūras
A.F.I. arhīva

Barikādes pie Ministru padomes. 1991. gada janvāris

Foto: Jānis Bērziņš
Foto no 1991. gada barikāžu muzeja krājuma.

Foto: Andrejs Pebo

Foto no 1991. gada barikāžu muzeja krājuma.

**Barikāžu aizstāvji
pie Latvijas
Republikas
Augstākās
padomes. 1991.
gada janvāris**

Foto: Leons Balodis
Foto no Latvijas Nacionālā
vēstures muzeja krājuma

**Ielu muzikants
Imants Skuja spēlē
saksofonu alejā pie
Ministru padomes.
1991. gada 18.
janvāris**

Foto: Dainis Kārkluvāls Avots: Ism.lv

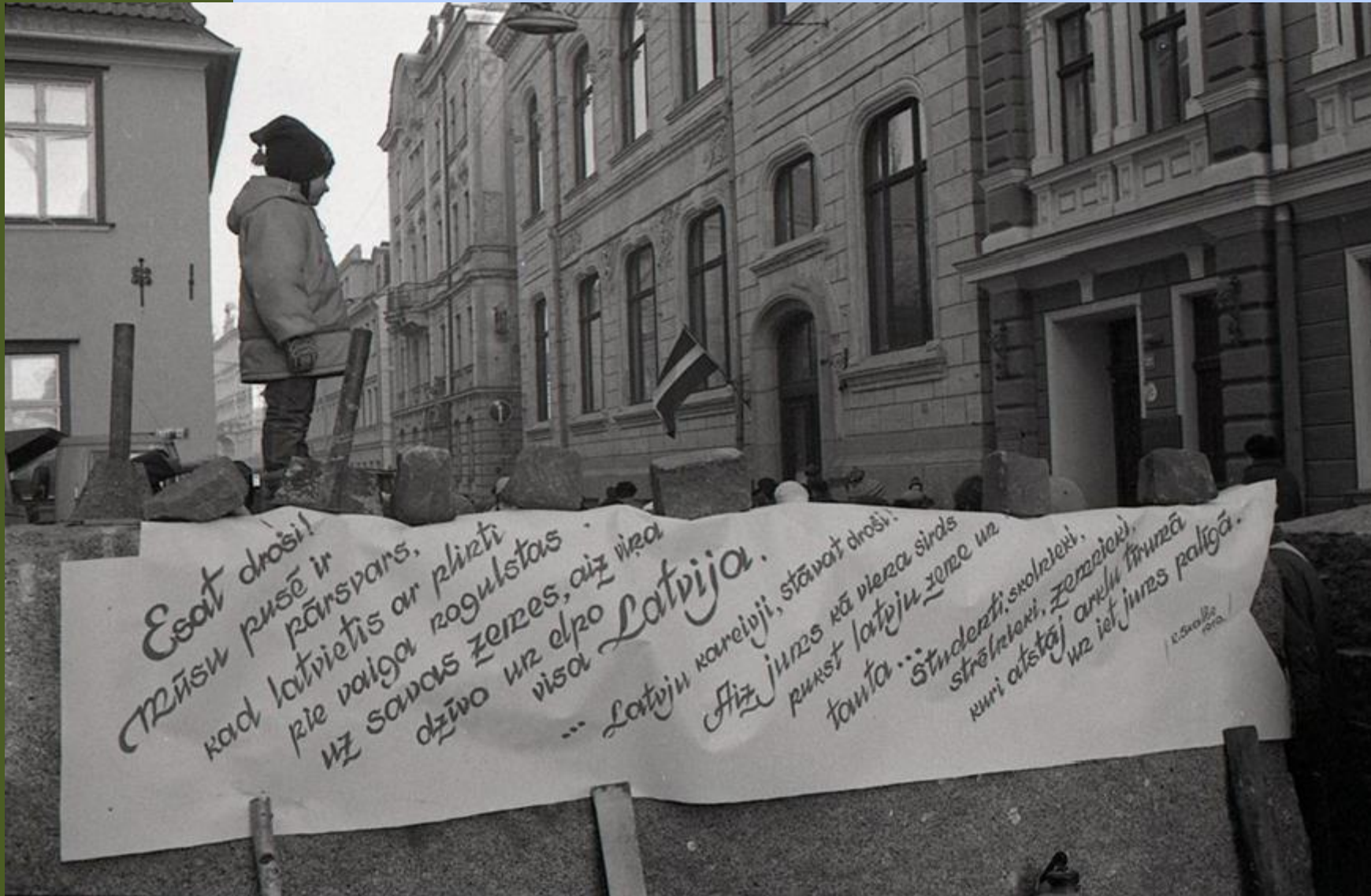

Foto: Jānis Pilskalns
Foto no 1991. gada
barikāžu muzeja
krājuma.

**Sieviete vēro sēru vēsti
par 16. janvārī bojā gājušo
Satiksmes ministrijas
šoferi Robertu Mūrnieku.
1991. gada 18. janvāris**

Foto: Dainis Kārkluvāls Avots: lsm.lv

Foto: Atis Meibergs
Foto no 1991. gada
barikāžu muzeja
krājuma.

Foto: Imants Prēdelis
Avots: enciklopedija.lv

Barikādes pie Latvijas Televīzijas ēkas. Rīga, Zaķusala, 1991. gada janvāris

Aicinām apmeklēt izstādi «Barikādēm 35» Mārupes novada bibliotēkā Piņķos no 2026.gada 12. janvāra līdz 31. janvārim.

«Nakts uz Barikādēm»

*Deg ugunskuri.
Tie nav ugunskuri!
Tur sārtas buras cauri naktij slīd.* *Še lāse, brāl, uz bluķa sēdies!
Še maize, brāl, uz bluķa sēdies.
Tas mūsu Svētais Vakarēdiens.*

*Deg ugunskuri.
Tie nav ugunskuri!
Tie mūsu sapņi cauri tumsai spīd.* *Kūp dūmi vējā.
Tie nav dūmi vējā!
Tur mūsu ilgās ceļas debesīs.*

*Pie stāva stāvs.
Pie dvašas dvaša.
Pie pleca plecs.
Pie dūres dūre.* *Kūp dūmi vējā.
Tie nav dūmi vējā!
Mēs sēklu sējam, ticot, ka tā dīgs.*

*Mēs nezinām,
Kas būs, kas taps.
Vai brīvība
Vai lielais Brāļu kaps.* *Mēs nezinām,
Kas būs, kas taps.
Vai brīvība,
Vai lielais Brāļu kaps.*

*Mēs stāvam te.
Lai nāk, kas nāk.
Mēs stāvam te,
Jo nevar savādāk.* *Še lāse, brāl, uz bluķa sēdies!
Še maize, brāl, uz bluķa sēdies.
Tas mūsu Svētais Vakarēdiens.

Tas mūsu Svētais Vakarēdiens.*

Māra Zālīte

